

Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Pedagojik Bilgi ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi

Shohrat PENJİYEV¹, Kemal Okay BATTAL², Baybars Recep EYNUR^{3*}

Araştırma Makalesi

ÖZET

Sorumlu Yazar

*Baybars Recep EYNUR

Süreç

Geliş : 08/01/2023

Kabul: 03/04/2024

Bu çalışmanın amacı: Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretmen adayı öğrencilerinin pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelenmesidir. Bu çalışmanın grubunu, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 151 öğretmen adayı gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerden 122'si erkek ve 29'u kadındır. Araştırma verileri dijital ortamda Google Forms uygulaması kullanılarak, Pedagojik Bilgi ve Beceri Ölçeği ile alınmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen verilere göre Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretmen adaylarının yaş, cinsiyet, sınıf değişkenlerine göre sonuçları arasında anlamlı düzeyde farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pedagoji, spor, öğretmen adayı.

Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences Teacher Candidate Students' Pedagogical Knowledge and Skill Levels Investigation

Research Article

ABSTRACT

Corresponding Author

*Baybars Recep EYNUR

History

Received: 08/01/2023

Accepted: 03/04/2024

The purpose of this study is to examine the pedagogical knowledge and skill levels of Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences teacher candidates. The group of this study consists of 151 volunteer teachers candidates educating at Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Sports Sciences. 122 of these students are male and 29 are female. Research data were collected digitally using the Google Forms application and the Pedagogical Knowledge and Skills Scale. According to the data obtained as a result of the research, significant differences were detected between the results of Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences teacher candidates according to age, gender and class variables.

Keywords: Pedagogical knowledge and skills, faculty of sports sciences, pedagogy.

- 1 Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, shohrat.penjiyev0@ogr.dpu.edu.tr
Orcid: [0000-0003-4708-198X](https://orcid.org/0000-0003-4708-198X)
- 2 Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, toprakekinasli@gmail.com
Orcid: [0000-0002-3539-7357](https://orcid.org/0000-0002-3539-7357)
- 3 Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, baybars.eynur@dpu.edu.tr
Orcid: [0000-0001-7933-6428](https://orcid.org/0000-0001-7933-6428)

Giriş

Öğretmenlik mesleği ülkemizde ve dünyada önem arz eden mesleklerin başında gelmektedir. Kültürün nesillerce aktarılmasında, bilgi birikimlerinin ve diğer meslekleri icra edecek kişilerin oluşumunda oldukça büyük rol oynamaktadır. Bir ülkenin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasında ve bireylerin toplumsal hayata hazırlanmasında da, öğretmenler her zaman başrolde dirler (Özden, 2000).

Pedagoji, eğitim bilimleri ifadesiyle tanımlanmaktadır (Kardaş vd., 1995). Öğretmen ve öğretmen adaylarının pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin ölçülmesi de gelecek nesillerin öğreniminin ve aday öğretmenlerin sergileyeceği tutumların önemini ortaya koymaktadır. Pedagojik bilgi ve beceri düzeyleri, alan bilgisinin ötesinde sınıf yönetimi ve organizasyonu ile ilgili genel prensip ve stratejilerle ilgili bilgidir (Shulman, 1987). Öğretmen adaylarının ve hali hazırda öğretmenlik mesleğini icra edenlerin uyması gereken ve aynı zamanda bilmesi gereken belirli yeterlilikleri vardır. Her öğretmenin önceliği kendi alanına hakimiyeti olsa da bu bilgileri pedagojik becerilerle harmanlayarak sınıf yönetimini ve aynı zamanda öğretim ilke ve yöntemlerini kullanarak öğrencilere sunması oldukça önemlidir.

2017 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürürlüğe giren “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” altı ana başlıktan oluşmaktadır. Bu başlıklar: ‘kişisel ve meslekî değerler, öğrenmeyi tanıma, öğrenme ve öğretme süreci, öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, okul, aile ve toplum ilişkileri, program ve içerik bilgisi’ olarak görülmektedir. Bu başlıklara ek olarak 31 alt yeterlik de bulunmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2017).

Pedagojik bilgi ve beceriler, öğretmenlerin öğrencileriyle etkili bir şekilde çalışmasını sağlayan önemli bir kavramdır. Pedagojik bilgi, öğretmenlerin öğrenme teorileri, öğrenme stilleri, öğrenme yöntemleri ve öğretim stratejileri gibi konular hakkında bilgi sahibi olmalarını gerektirir. Pedagojik beceriler ise öğretmenlerin bu bilgi ve teorileri pratikte uygulama becerisi olarak tanımlanır. Öğretmenlerin pedagojik bilgi ve becerilere sahip olmaları, öğrencileriyle etkili bir şekilde çalışmalarını ve öğrencilerinin öğrenme potansiyellerini en üst seviyeye çıkarmalarını sağlar.

Pedagojik bilgi ve beceriler, öğretmenlerin öğrenci popülasyonlarını anlama ve öğrenme ihtiyaçlarını karşılama konusunda da önemlidir. Öğretmenler, öğrencilerinin farklı öğrenme stillerine, kültürel kökenlerine ve öğrenme ihtiyaçlarına göre öğretim stratejileri geliştirmelidir. Öğretmenler, öğrencilerinin öğrenme ortamlarını optimize etmek için de pedagojik bilgi ve becerilere sahip olmalıdır.

Bu beceriler, öğretmenlerin sadece öğrencilerine değil; aynı zamanda öğretmenlerin kendi profesyonel gelişimlerine de katkıda bulunur. Öğretmenler, öğrenme teorileri ve öğretim stratejileri gibi konular hakkında sürekli olarak öğrenmeyi sürdürmelidirler. Bu sayede, öğrencilerinin öğrenme potansiyellerini en üst seviyeye çıkarmaya devam edebilirler. Öğretmenlerin öğrencileriyle etkili bir şekilde çalışmalarını ve öğrencilerinin öğrenme potansiyellerini en üst

seviyeye çıkarmalarını sağlayan önemli bir kavramdır.

Gelişen dünyada eğitimin yeterlilikleri de 21. Yüzyıla göre şekillenmektedir. Günümüz teknolojiyle birlikte teknopedagojik becerilerin de yeri oldukça önemlidir. Bu alanda yapılan pek çok çalışmaya rastlanmaktadır. Çünkü küreselleşen dünyada teknoloji eğitimin vazgeçilmez bir parçası olmaktadır.

Pedagojik bilgi düzeyleri alanlarını; pedagojik alan bilgisi, konu bilgisi, öğrenciler ve eğitimde çevresel durumların bilgisi olarak 4 farklı grupta incelenmediği çeşitli çalışmalarda görülmektedir (Clark, 2018). Alan bilgisi spor bilimleri fakültesi öğrencileri için diğer branşlara göre daha önemlidir. Çünkü yalnızca teorik değil uygulama ile kalıcı öğrenmenin sağlanabileceği bir alandır. Pedagojik alan bilgisi ile de bu uygulamanın öğrencinin gündelik hayatını değiştirecek düzeye getirilebilmesi hedeflenmektedir.

McNeil'e göre (2014) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yeterliklerini; konu alanı bilgisine sahip olma, sporun bilimsel ve felsefi temellerini bilme, hareket analizi yapabilme, organizasyon becerisi, iletişim becerisine sahip olma, istekli, karşılıklı ilişki ve saygıyı benimseyen, mesleki dürüstlük ve etik davranışa sahip, motivasyon yeteneği ve sağlıklı yaşam biçimine sahip olma, bireyin gelişim özelliklerini analiz edebilme, öğrenme, öğretme sürecini örgütleyebilme olarak açıklamaktadır (McNeil, 2014).

Çağdaş eğitim anlayışına göre, öğrenme sürecinin ana elemanı öğretmen değil, öğrencidir. Öğretmenin görevi, öğrencilerin bilişsel aktivitelerini artırmada onlara rehberlik etmektir. Öğretmenin bunu yapabilmesi için, öğrenme süreci hakkında, yani öğrenmenin nasıl gerçekleştiği konusunda bilgi sahibi olması gerekmektedir (Şenocak vd., 2008). Bu çalışmada ise beden eğitimi öğretmen adaylarının bu konuda hangi düzeyde yeterli oldukları saptanmaya çalışılmıştır. Alan yazın incelendiğinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin genel olarak pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin üzerine düşülmediği daha çok alt yeterliliklerin boyutunun incelendiği görülmektedir. Bu alanda yapılan çalışmaların sıklıkla öğretmen adaylarının pedagojik formasyon aldıktan sonraki tutumlarına yoğunlaştığı görülmektedir (Alıncak & Şahin, 2020; Türkeli vd., 2017; Yıldız vd., 2017). Aynı zamanda beden eğitimi öğretmen adaylarının geleceğe yönelik tutum ve kaygılarının da alan yazında sıkça işlendiği, öğretmenlik yeterlilikleri kapsamında iletişim becerileri gibi alt basamakların tek tek incelendiği görülmektedir (Leyla vd., 2022). Spor bilimleri fakültesi öğretmen adaylarının pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelendiği bir çalışmaya ise rastlanılmamaktadır. Bu sebeple bu çalışma Dumlupınar Üniversitesi başta olmak üzere spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin pedagojik bilgi ve beceri düzeylerine betimsel bir yaklaşımla alan yazında katkı sağlayacaktır.

Beden Eğitimi öğretmeni adaylarının, geleceğin beden eğitimi öğretmenleri olarak istenilen pedagojik bilgi, beceri ve tutumlara sahip olmasının belirlenmesi ve devamında bu belirlenmenin hangi seviyede olduğunun belirtilmesi, öğretmen adaylarına yönelik hizmet öncesi süreçlerde olası sorunların giderilmesi için tedbir alınmasına yararı olacağı, meslek hayatlarında

pedagojik alan yönelik yeterlikleri ile sektörde var olmalarını sağlayarak, kurumsal vizyonun ve misyonun gerçekleşmesinin yanında mesleki prestijlerini de bireysel olarak kazanmalarına yardımcı olacakları düşünülmektedir. Bu konuda farklı alanlarda ve farklı beceri temelli yaklaşımlar alan yazında ifadesini bulmaktadır (Aynas & Yar Sevmiş, 2024; Bölek & Coşkun Şentürk, 2024; Kızılaslan Tunçer & Şahin, 2019). Bu çalışmanın amacı; Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretmen adaylarının pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelenmesidir.

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan 182 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem, rastgele örneklem yöntemi ile seçilen araştırmaya gönüllü olarak katılan toplam 151 öğrenciden oluşmaktadır.

Örnekleme ait cinsiyetlerine göre sınıflandırılmış beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencileri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1

Araştırmaya Katılan Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Yaş Ortalamaları Dağılımı

Cinsiyet	N	%	Yaş	SS _{Yaş}	Max _{Yaş}	Min _{Yaş}
Erkek	122	80,8	20,2	1,67	23	18
Kadın	29	19,2	20,7	1,70	23	18

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmen adayı öğrencilerin %80,8'inin erkek, % 19,2'sinin de kadın olduğu tespit edilmiştir. Yine araştırmaya katılan örneklem grubunda yaş dağılımının 18 ile 23 arasında değiştiği ve gruplarda erkek adaylarda $_{Yaş} = 20,2 \pm 1,67$ ve kadın adaylarda $_{Yaş} = 20,7 \pm 1,70$ olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada örneklem grubunun cinsiyetlerine ait dağılım incelendiğinde erkek adayların oranının yüksekliği, özel yetenek sınavında katılım oranı ve yerleştirme kontenjanlarındaki dağılımla benzer olduğu görülmektedir.

Materyal ve Metot

Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretmen adaylarının pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelendiği bu çalışma nicel bir araştırma olup, araştırma betimsel nitelikte genel tarama modelinde desenlenmiştir.

Tarama modeli, var olan durumu aynen resmetmeyi; deneme modeli ise tahmin edilen sebep sonuç ilişkisini sınamak üzere, var olan durumun kontrollü olarak değiştirilmesini esas alır. Karasar (2005) tarama modelini, geçmişte ya da halen var olan bir durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan bir çalışma olarak tanımlamaktadır (Karasar, 2005). Araştırmanın çalışma grubunu, araştırmaya gönüllü olarak katılan 151 spor bilimi fakültesi öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, Aralık 2022- Ocak 2023 tarihleri arasında çevrimiçi ortamda "Google docs form" alt yapısı kullanılarak toplanmıştır. Online ankete 151 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır.

Öğretmen adayı öğrencilere Wong, Chong, Choy ve Lim (2012) tarafından geliştirilen; Gökçek ve Yılmaz (2019) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Öğretimde Pedagojik Bilgi ve Beceri ölçeği uygulanmıştır (Gökçek & Yılmaz, 2019). Aslında alanyazında anket adı altında kullanılan veri toplama araçlarının çok büyük bir çoğunluğu ölçektir. Ölçekler, belirli bir psikolojik yapıyı ölçmek için geliştirilen, bazen o psikolojik özelliğe ilişkin toplam puan elde edilebilen bazen sadece alt ölçekler bazında değerlendirilebilen veri toplama araçlarıdır.

Ölçekler kişilerin tutum, davranış ve eğilimleri gibi soyut kavramların ölçülebilmesi için kullanılmakta ve bazen bazı alt boyutlardan oluşabildiği gibi tek boyutlu da olabilmektedir (Yılmaz, 2020). Bu çalışmada alt ölçekleri bulunan anket uygulanmıştır.

Ölçek toplamda 37 madde ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin çalışma içinde yapılan analizde genel güvenilirlik katsayısı 0,99 olarak bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen bulguların dağılımlarının incelendiğinde çarpıklık ve basıklık katsayılarından elde edilen sonuçlar doğrultusunda ölçek toplam ve altboyutlarında çarpıklık ve basıklık katsayılarının -0,460 ile -1,993 arasında olduğu tespit edilmiştir. Jondeau ve Rockinger (2003)'e göre altboyutların çarpıklık ve basıklık katsayılarının +3 ile -3 arasında değiştiğinde bu altboyutlarda normal dağılım parametrelerine uygun şartlar taşıdığı belirtilmiştir (Jondeau & Rockinger, 2003).

Tablo 2

Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Cinsiyet Değişkenine Göre Tanımlayıcı İstatistik Dağılımları

	Cinsiyetiniz	N	Skewness	SE	Kurtosis	SE	W	P
Öğrencinin Öğrenmesi	Erkek	122	-0.38354	0.21910	-1.1915	0.43486	0.89494	< .001
	Kadın	29	-0.98571	0.43355	-0.6024	0.84524	0.73733	< .001
Ders Planlama	Erkek	122	0.028597	0.21910	-1.5146	0.43486	0.86896	< .001
	Kadın	29	-1.26284	0.43355	0.39952	0.84524	0.71790	< .001
Öğretim Desteği	Erkek	122	0.012970	0.21910	-1.1545	0.43486	0.89461	< .001
	Kadın	29	-1.48408	0.43355	0.91985	0.84524	0.65778	< .001
Farklılıklarda Uzlaş	Erkek	122	-0.03712	0.21910	-1.4849	0.43486	0.85775	< .001
	Kadın	29	-1.30370	0.43355	0.17759	0.84524	0.66338	< .001
Sınıf Yönetimi	Erkek	122	-0.03242	0.21910	-1.4858	0.43486	0.88472	< .001
	Kadın	29	-1.37292	0.43355	0.52299	0.84524	0.67378	< .001
Özen ve İlgi	Erkek	122	0.033900	0.21910	-1.6272	0.43486	0.86209	< .001
	Kadın	29	-1.52924	0.43355	1.17557	0.84524	0.70400	< .001
Ölçek Toplam	Erkek	122	-0.09840	0.21910	-1.4895	0.43486	0.87840	< .001
	Kadın	29	-1.33478	0.43355	0.47010	0.84524	0.69225	< .001

Verilerin analizlerinde betimsel istatistik tekniklerinin yanı sıra normal dağılım gösteren

nicel verilerin ikili grup karşılaştırmalarında “Bağımsız Örneklem t-Testi” normal dağılım gösteren üç ve üzeri bağımsız değişkene sahip grupların karşılaştırmalarında ise “One-Way Anova” testi ve alttestlerde de Games-Howell Post Hoc Test kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $p=0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre yapılan istatistiksel analizler aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 3

Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Cinsiyet Değişkenine Göre Ölçek Alt boyutları ve Ölçek Toplam Puanları Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	X	sd	t	p
Öğrencinin Öğrenmesi	Erkek	122	27.7	5.22	-1,8	0.074
	Kadın	29	29.8	6.94		
Ders Planlama	Erkek	122	26.9	5.66	-1,53	0.128
	Kadın	29	28.8	7.91		
Öğretim Desteği	Erkek	122	22.7	4.77	-2,64	0.009
	Kadın	29	25.6	7.13		
Farklılıklarda Uzlaşma	Erkek	122	27.3	6.03	-2,28	0.024
	Kadın	29	30.3	7.48		
Sınıf Yönetimi	Erkek	122	15.2	3.53	-2,54	0.012
	Kadın	29	17.1	4.49		
Özen ve İlgi	Erkek	122	23.0	5.20	-2,18	0.031
	Kadın	29	25.4	6.51		
Ölçek Toplam	Erkek	122	142.8	29.03	-2,20	0.029
	Kadın	29	157.1	40.07		

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenine göre yapılan incelemelerinde; öğrencinin öğrenmesi alt boyutunda ($t_{0,05}=-1,8$; $p>0,05$), ders planlama alt boyutunda ($t_{0,05}=-1,53$; $p>0,05$) olduğu ve gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılığın bulunmadığı; öğretim desteği alt boyutunda ($t_{0,05}=-2,64$; $p<0,05$), farklılıklarda uzlaşma alt boyutunda ($t_{0,05}=-2,28$; $p<0,05$), sınıf yönetimi alt boyutunda ($t_{0,05}=-2,54$; $p<0,05$), özen ve ilgi alt boyutunda ($t_{0,05}=-2,18$; $p<0,05$) ve ölçek toplam puanlarında ($t_{0,05}=-2,20$; $p<0,05$) kadın öğretmen adayları lehine anlamlı düzeyde bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmeni adaylarının yaş değişkenine göre yapılan istatistiksel analizler aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 4

Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Yaş Değişkenine Göre Ölçek Alt Boyutları ve Ölçek Toplam Puanları One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	YAŞ	N	X	SS	F	p	Farklar
Öğrencinin Öğrenmesi	18	29	22.7	3.40	49,7	0,001	18-20
	19	22	26.0	5.83			18-21
	20	36	29.6	4.41			18-22
	21	26	27.3	6.28			18-23
	22	14	30.6	2.06			
	23	24	33.8	1.76			
Ders Planlama	18	29	20.5	2.79	52	0,001	18-20
	19	22	24.8	6.46			18-21
	20	36	29.0	5.10			18-22
	21	26	27.6	6.14			18-23
	22	14	30.4	3.32			
	23	24	32.7	2.93			
Öğretim Desteği	18	29	17.6	2.63	46,1	0,001	18-20
	19	22	21.7	6.00			18-21
	20	36	24.8	4.43			18-22
	21	26	23.6	5.79			18-23
	22	14	25.0	2.54			
	23	24	28.1	2.45			
Farklılıklarda Uzlaş	18	29	20.7	2.17	59.1	0,001	18-20
	19	22	25.3	6.63			18-21
	20	36	30.6	4.96			18-22
	21	26	27.9	6.75			18-23
	22	14	31.0	3.59			18-19
	23	24	32.9	3.72			
Sınıf Yönetimi	18	29	11.2	1.82	41.6	0,001	18-20
	19	22	14.4	4.22			18-21
	20	36	17.0	2.87			18-22
	21	26	15.8	3.71			18-23
	22	14	17.9	1.88			18-19
	23	24	18.1	2.41			

	18	29	17.1	2.70			18-20
Özen ve İlgi	19	22	21.7	6.27	36.8	0,001	18-21
	20	36	25.7	3.93			18-22
	21	26	23.8	4.80			18-23
	22	14	26.0	3.59			18-19
	23	24	27.6	4.01			
	18	29	109.8	13.58			56.7
Ölçek Toplam	19	22	133.8	34.84	18-21		
	20	36	156.6	23.67	18-22		
	21	26	146.1	32.89	18-23		
	22	14	160.9	14.28			
	23	24	173.2	15.76			

Tablo 4 incelendiğinde; araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmeni adaylarının yaş değişkenine göre yapılan incelemelerinde; öğrencinin öğrenmesi alt boyutunda ($F_{5,61}=49,7;p<0,05$), ders planlama alt boyutunda ($F_{5,59,4}=52,0;p<0,05$), öğretim desteği alt boyutunda ($F_{5,60,3}=46,1;p<0,05$), farklılıklarda uzlaşma alt boyutunda ($F_{5,57,3}=59,1;p<0,05$), sınıf yönetimi alt boyutunda ($F_{5,59,9}=41,6;p<0,05$), özen ve ilgi alt boyutunda ($F_{5,58,4}=36,8;p<0,05$) ve ölçek toplam puanlarında ($F_{5,59,9}=56,7;p<0,05$) kadın öğretmen adayları lehine anlamlı düzeyde bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Gruplar arasında yapılan karşılaştırmalarda 18 yaş grubunun tüm 20,21,22 ve 23 yaş aralığındaki gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmeni adaylarının sınıf değişkenine göre yapılan istatistiksel analizler aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 5

Araştırmaya Katılan Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Sınıf Değişkenine Göre Pedagojik Bilgi ve Beceri Düzeyi One-Way ANOVA Testi Sonuçları

Boyutlar	Sınıf	N	X	SS	F	p	Farklar
Öğrencinin Öğrenmesi	1	45	22.8	3.39	52.5	0,001	1-2
	2	30	28.7	6.20			1-3
	3	40	30.1	4.04			1-4
	4	36	32.1	3.69			2-4

Ders Planlama	1	45	20.8	3.01	101.1	0,001	1-2
	2	30	28.1	6.32			1-3
	3	40	29.3	4.72			1-4
	4	36	32.2	3.02			2-4
Öğretim Desteği	1	45	17.9	2.96	88.8	0,001	1-2
	2	30	23.5	5.86			1-3
	3	40	25.3	4.06			1-4
	4	36	27.7	2.44			2-4
Farklılıklarda Uzlaşma	1	45	21.1	2.57	116.9	0,001	1-2
	2	30	29.0	7.15			1-3
	3	40	30.1	4.43			1-4
	4	36	32.9	3.36			2-4
Sınıf Yönetimi	1	45	11.6	2.21	82.9	0,001	1-2
	2	30	16.5	3.79			1-3
	3	40	16.6	2.82			1-4
	4	36	18.6	1.80			2-4
Özen ve İlgi	1	45	17.6	3.34	61.5	0,001	1-2
	2	30	24.5	5.39			1-3
	3	40	26.0	3.71			1-4
	4	36	27.0	3.64			2-4
Ölçek Toplam	1	45	111.8	15.82	98.8	0,001	1-2
	2	30	150.3	34.13			1-3
	3	40	157.4	21.62			1-4
	4	36	170.4	15.86			2-4

Tablo 5 incelendiğinde; araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmeni adaylarının sınıf değişkenine göre yapılan incelemelerinde; öğrencinin öğrenmesi alt boyutunda ($F_{3,74.6}=52,5;p<0,05$), ders planlama alt boyutunda ($F_{3,73.6}=101,1;p<0,05$), öğretim desteği alt boyutunda ($F_{3,74.2}=88,8;p<0,05$), farklılıklarda uzlaşma alt boyutunda ($F_{3,71.3}=116,9;p<0,05$), sınıf yönetimi alt boyutunda ($F_{3,75}=82,9;p<0,05$), özen ve ilgi alt boyutunda ($F_{3,75.2}=61,5;p<0,05$) ve ölçek toplam puanlarında ($F_{3,73.9}=98,8;p<0,05$) son sınıf öğrencilerinin lehine anlamlı düzeyde farklılıklar bulunmuştur ($p<0,05$). Gruplar arasında yapılan karşılaştırmalarda 4.sınıf öğrenci grubunun tüm sınıflardan anlamlı düzeyde bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretmen adaylarının pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelendiği bu çalışmaya 122 erkek ve 29 kadın öğretmen adayı katılmıştır. İncelemenin sonucunda cinsiyet değişkenine göre öğrencinin öğrenmesi ve ders planlama ölçeklerinde gruplar arasında anlamlı farklılık gözlenmemiştir. Ancak öğretim desteği, farklılıklarda uzlaş, sınıf yönetimi ve özen ve ilgi alt ölçekleri ve toplam sonuçta kadın katılımcıların lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkenindeki kadın öğretmen adaylarına yönelik bu farklılık, kadın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin özveri ve ölçek alt boyutlarındaki özen ve ilgi gerekliliği ile yakınlık göstermesi olarak düşünülebilir. Özellikle beden eğitimi öğretmenlerinde çalışmada belirtildiği gibi öğretmenlerde cinsiyete yönelik farklılıkların bulunup bulunmama durumları bir çok farklı çalışmada bulgu olarak ortaya konmuştur (Dilek, 2020; Karayazı, 2020).

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin yaş değişkenine göre pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelenmesi sonucunda ise 18 yaş grubunun tüm 20, 21, 22 ve 23 yaş aralığındaki gruplar arasında anlamlı düzeyde bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Sınıf değişkenine bakıldığında ise her alt ölçeğin tamamında 4. sınıf öğrencilerinin lehine anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir.

Alan yazın çalışmaları incelendiğinde ve tarama yapıldığında genellikle beden eğitimi öğretmenleri üzerine çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Öğretmen adayları için yapılan çalışmalarda ise teknolojik pedagojik düzeyde başarıların incelendiği görülmektedir. Araştırmada beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesi öğretmen adaylarının pedagojik alan bilgisinin ve becerisinin 4. sınıf öğrencilerinde daha yeterli olduğu saptanmıştır. Bunun sebebinin ise son sınıf öğrencilerinin eğitiminin büyük bir bölümünü tamamlamış olması ve aynı zamanda staj, pedagojik formasyon eğitimlerinin alındığı süreç olduğu gözlenmiştir.

Pedagojik formasyon eğitiminin pedagoji bilgisi üzerinde etkisi oldukça büyüktür. Bu sebeple 4. sınıf öğrencilerinin sınıf yönetimi, özen ve ilgi, farklılıklarda uzlaş, ders planlama, öğretim desteği konularında diğer sınıflara nazaran daha başarılı olma sebeplerinin alınan eğitim sürecinin ilerlemiş olması durumu görülmektedir. Araştırmada sınıf değişkeni doğrultusunda yapılan alan yazın incelemesinde, benzer bulgulara da birçok farklı çalışmada karşılaşılmaktadır (Dilek, 2020; Filiz vd., 2022). Bu durum pedagojik bilgi sistematığının öğretmen eğitim programı içindeki aşamalı yapısı ile de benzerlik göstermektedir. Ayrıca sınıf bağımsız değişkeninde bireylerin böyle bir sonuç ile karşılaşmalarını sağlamaları aynı zamanda öğrencilerin çalışmaya samimi bir şekilde katılmalarını da belirtmektedir. Ayrıca yine yapılan bir çalışmada öğretmen adayının genel not ortalamasının da pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinde anlamlı düzeyde bir farklılığa neden olduğu tespit edilmiştir (Dilek, 2020). Yine aynı çalışmada okuryazarlık seviyesi ile pedagojik bilgi ve beceri düzeylerindeki öğretmen adaylarının korelasyonunda da anlamlı düzeyde yüksek bir korelasyon görüldü rapor edilmiştir.

Pedagojik bilgi düzeyleri, eğitimle, okuryazarlıkla ve eğitim sisteminde kullanılan benzer

yardımcı unsurlar üzerindeki bilgi kazanımı ile gelişmesi desteklenen bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu doğrultuda, bu gelişmelerle desteklenecek tüm çalışmaların özellikle fakülte döneminde öğretmen adaylarına kazandırılacak becerilerin mesleki hareketliliklerini sağlamada çok etkin bir rol oynayacağını düşünülmelidir. Devamında bundan sonraki süreçler için pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelenmesi alanyazın içinde etkinliğini koruması öngörülmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda edinilen bulgulara göre yaş, cinsiyet, sınıf faktörlerinin beden eğitimi ve spor fakültesi öğrencilerinin pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin anlamsal farklılıklar gösterdiği görülmektedir.

Kaynakça

- Alıncak, F., & Şahin, B. (2020). Pedagojik formasyon eğitimi alan beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 6(22), 97-103. <https://doi.org/10.31589/JOSHAS.244>
- Aynas, N., & Yar Sevmiş, B. (2024). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe hazır oluş düzeyleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 213-228. <https://doi.org/10.47525/ulasbid.1416987>
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Öğretmenlik Mesleği ve Genel Yeterlilikleri. içinde *MEB*. Milli Eğitim Bakanlığı. <http://oygm.meb.gov.tr/www/ogretmenlik-meslegi-genel-yeterlilikleri/icerik/39>
- Bölek, A., & Coşkun Şentürk, G. (2024). Müzik Öğretmeni Adaylarının Beş Büyük Kişilik Özelliklerinin Çalgı Öz Yeterlik Durumlarını Yordaması. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 421-446. <https://doi.org/10.34056/aujef.1192106>
- Clark, M. R. (2018). Student Teacher Knowledge Development of Environmental Context. içinde *ProQuest Dissertations and Theses*. <https://search.proquest.com/docview/2117244395?accountid=15272>
- Dilek, Ç. (2020). Öğretmen adaylarının program okuryazarlık düzeyleri ile pedagojik bilgi ve beceri düzeylerinin incelenmesi [Master Thesis]. içinde *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi* (C. 5, Sayı 1). Educational Science Institute.
- Filiz, G., Kutluca, A. Y., & Üstün, E. Y. (2022). Okul öncesi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgi düzeyleri ve teknoloji metaforlarının incelenmesi. *Gazi Journal of Education Sciences*, 8(3), 490-522. <https://doi.org/10.30855/gjes.2022.08.03.006>
- Gökçek, T., & Yılmaz, A. (2019). The adaptation of the pedagogical knowledge and skills survey into Turkish: Validity and reliability study. *Turkish Journal of Education*, 8(1), 52-70. <https://doi.org/10.19128/turje.459678>
- Jondeau, E., & Rockinger, M. (2003). Conditional volatility, skewness, and kurtosis: existence, persistence, and comovements. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 27(10), 1699-1737. [https://doi.org/10.1016/S0165-1889\(02\)00079-9](https://doi.org/10.1016/S0165-1889(02)00079-9)
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (5. Baskı). Ankara: Nobel.
- Karayazı, T. (2020). *Beden eğitimi öğretmenlerinin atanma usullerine göre örgütsel bağlılık, mesleki stres ve diğer kâmlık düzeylerinin incelenmesi* (B. R. Eynur, Ed.; 1. Baskı). Efe Akademi.
- Kardaş, N., Önen, S., Duman, M., Fidan, A., Gökdemir, S., Erkıran, H., Koç, H., Terzi, Y., Korkmaz, A., Korkmaz, M., Akyüz, Z., Yurt, N., Uluğtekin, M., Güzel, A. O., Görsoy, Ş., Demirsoy, H., & Başbuğ, N. (1995). Örnekleriyle Türkçe Sözlük. içinde L. Karahan, Ş. Karakaş, H. R. Topsakal, & İ. Çelik (Ed.), *Türk Dil Kurumu* (1. Baskı). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı. <https://sozluk.gov.tr/>
- Kızılaslan Tunçer, B., & Şahin, Ç. (2019). Öğretmen adaylarının eğitim programına ilişkin bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 247-260. <https://doi.org/10.17556/erziefd.511367>

- Leyla, K., Özmaden, M., & Yıldız, Y.(2022). *Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı ve Okula Yabancılaşma*. Efe Akademi Yayınları.
- McNeil, J. D. (2014). *Contemporary curriculum: in thought and action* (8. Edition). Wiley. <https://books.google.com.tr/books?id=PPSyBwAAQBAJ>
- Özden, Y. (2000). *Eğitimde yeni değerler* (8. Baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Shulman, L. (1987). Knowledge and teaching:foundations of the new reform. *harvard educational review*, 57(1), 1-23. <https://doi.org/10.17763/haer.57.1.j463w79r56455411>
- Şenocak, E., Taşkesenligil, Y., & Sözbilir, M. (2008). Probleme dayalı öğrenme teorik temelleri. *milli eğitim*, 36(177), 50-64. <http://search/yayin/detay/74767>
- Türkeli, A., Hazar, Z., Demir, G. T., & Namlı, S. (2017). Beden eğitimi ve spor alanında pedagojik formasyon alan öğrencilerin empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(4), 12-19. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gaunjss/issue/32639/348693>
- Yıldız, A. B., Arı, Ç., & Yılmaz, B. (2017). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Örneği). *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 35-45.
- Yılmaz, K. (2020). Türkiye’de eğitim yönetimi araştırmalarında kullanılan bazı veri toplama araçları ile ilgili bir değerlendirme. *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(1), 1-18.